

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS RE'EH • MAAMAR 6

ושמתי כדכד שמשותיך ושעריך לאבני אקדח וגוי (בישעיה...)

“Farei as tuas janelas de kadmah, e
teus portões, de pedras de ekdach”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzhak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/reeh/6/

1 ושמתי כדכד שמשותיך ושעריך לאבני אקדה וגוי' (בישעיה סי' נ"ד) ובגמרא (פרק חמישי דב"ב [דבכא בתרא])

אמר רבי שמואל בר נחמני פליגי בה תרי מלאכי ברקיעא גבריאל ומיכאל

“Farei de tuas janelas kadmok, e teus portões, de pedras de ekdach”, etc. (Isaías, capítulo 54). E na Guemará (quinto capítulo de Bava Basra): Rabi Shmuel bar Nachmani disse: dois anjos no firmamento discordam a respeito disso, Gavriel e Michael

(ובילקוט בישעיה איתא מיכאל וגבריאל) חד אמר שהם אחד אמר ישפה. אמר הקדוש ברוך הוא להוי כדין וכדין.

(e no Yalkut sobre Isaías consta “Michael e Gavriel”). Um disse que [é] shoham [ônix], e outro disse yashfeh [jaspe]. O Santo, bendito seja Ele, disse: “Que seja assim e assim” (kedein ukedein).

ושמשותיך פיי הארת השמש (וכדפירש"י [וכדפירש רש"י]) (בישעיה שם) ובסנהדרין (דף ק' ע"א) חלונות שהשמש זורח בהם כוי ועיין ברבות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו].

“Tuas janelas” (shimshosayich) significa o brilho do sol (shemesh), como Rashi explicou sobre aquele versículo de Isaías; e em Sanhedrin (fólio 100a): janelas pelas quais o sol brilha, etc. Veja também [Midrash] Rabbah, Bo, seção 15.

והנה כתיב כי שמש ומגן הוי' אלקים (תלים סי' פ"ד) ששם הוי' נקי שמש וכתיב וזרח לך יראי שמי שמש צדקה ומרפא ככנפיה במלאכי (סי' ג' כ' [כתב]).

Ora, está escrito: “Pois sol e escudo é Havayá Elokim” (Salmos, capítulo 84), [indicando] que o Nome Havayá é chamado “sol”. E está escrito: “E para vocês, que temem Meu Nome, brilhará um sol de tsedacá (retidão), com cura em suas asas”, em Malachi (capítulo 3, [versículo] 20).

הרי גם בחי' צדקה נקי שמש. וזהו ענין שמשותיך ב' בחי' שמש. ולהבין זה יש

Portanto, o nível de tsedacá também é chamado “sol”. Esse é o sentido de shimshosayich [no plural]: dois níveis de “sol”. Para compreender isso, é preciso

להבין תחלה מה שמבואר בספרים שבאלול מאירין י"ג מדות הרחמים עד ראש השנה ואחר כך בעשרת ימי תשובה חוזרין ומתגלים הי"ג מדות (וכמ"ש בזח"ב [בוהר חלק ב'] ס"פ תרומה) (דף קע"ו ע"א).

primeiro compreender o que é explicado nos sefarim: em Elul, brilham os Treze Atributos de Misericórdia até Rosh HaShaná; depois, nos Dez Dias de Teshuvá, os Treze Atributos voltam a ser revelados (como está escrito no Zohar, Parte II, ao final de Parshat Terumá) (fólio 176a).

ולכך אומרים ויעבור הוי' כוי' עד יוה"כ [יום הכפורים]. וצריך להבין מהו ההפרש שבין אותה ההתגלות שבאלול לאח"כ בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה].

Por isso recitamos “E Havayá passou”, etc., até Yom Kipur. É preciso compreender qual é a diferença entre aquela revelação em Elul e a revelação posterior, nos Dez Dias de Teshuvá.

ויובן כל זה בהקדים ביאור ענין התשובה שאינה על עבירות דוקא שהרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שיהיה כל ימיו בתשובה

Tudo isso será compreendido ao explicarmos primeiro a natureza da teshuvá (retorno), que não se refere especificamente aos pecados; pois nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que a pessoa deve estar em teshuvá todos os seus dias;

אלא הוא ענין השבת הנפש ששב ונושא את נפשו אליו ית' כי ירידה צורך עליה היא.

mas é o retorno da alma: a pessoa retorna e eleva sua alma até Ele, bendito seja, pois a descida se dá em prol de uma elevação.

2 ולהבין זה דלכאורה הרי בלא"ה [בלאו הכי] נש"י [נשמות ישראל] עלו במחשבה דהיינו שאינן כמו המלאכים צבא מעלה ומטה שמקור התהוותן מבחי' דבור העליון כדכתיב וברוח פיו כל צבאם.

Para compreender isto: aparentemente, as almas de Israel, de qualquer modo, “subiram no pensamento”; isto é, não são como os anjos, as hostes do alto e de baixo, cuja fonte de existência é o nível da fala suprema, como está escrito: “E pelo sopro de Sua boca, toda a sua hoste.”

אבל הנשמות נלקחו מאותיות מחשבתו ית' והן הן ס"ר אותיות שבתורה שהן כנגד ס"ר נשמות

Mas as almas foram tomadas das letras de Seu pensamento, bendito seja Ele, e estas são precisamente as seiscentas mil letras da Torá, que correspondem às seiscentas mil almas

שבהם כלולים כל הנשמות שבאוצר להיותן ענפים וניצוצין המפשטים מהם וכנודע וא"כ הרי מקורן ושרשן הוא גבוה מאד נעלה ומהו העליה עוד.

nas quais estão incluídas todas as almas do tesouro, pois são ramificações e centelhas que delas se estendem, como é sabido. Sendo assim, sua fonte e raiz é muito elevada e sublime; que ascensão maior, então, [poderia haver]?

(ועמ"ש בפי' שלח ע"פ אני ה' אלקיכם כו' וע"פ מי מנה עפר יעקב וע"פ את שבתותי תשמרו כו').

(Veja o que está escrito em Parshas Shelach sobre o versículo “Eu sou Havayá, vosso D'us”, etc., e sobre o versículo “Quem contou o pó de Yaakov”, e sobre o versículo “Guardareis os Meus Shabatot”, etc.)

אך הנה מודעת זאת דכמו עד"מ בנפש יש כמה כחות שלמעלה מהמחשבה כי המחשבה אינה אלא לבוש להשכל השוא מתלבש בה ומתחלק באותיות

No entanto, é sabido que, a título de analogia, na alma há várias forças que estão acima do pensamento, pois o pensamento é apenas uma vestimenta para o intelecto, que nela se reveste e se divide em letras,

אבל בעצם השכל הוא מהות אחר ונעלם ממנה כגון דבור תוספת ורא"ש שההשכלה עצמה אינה מסוג האותיות כלל ונעלית מהם במדרגה

mas o próprio intelecto é uma essência diferente, oculta dele. Por exemplo, um comentário de Tosafos e do Rosh: a própria percepção intelectual não pertence de modo algum à categoria das letras e está num nível superior ao delas,

כי היא סברא רוחניות ונקודה א' רק שנתפסת ומתלבשת בתיבות וצירופי אותיות אלו ומתחלקות בהן כו'.

pois é um raciocínio espiritual e um único ponto; apenas é apreendido e revestido nestas palavras e combinações de letras, e dividido entre elas, etc.

3 ולכן השכלה אחת שבדבור התוספת היא באותיות ותיבות אלו ובהרא"ש והר"ן [והרבינו נסים] השכלה זו עצמה היא באותיות ותיבות אחרים והיינו שהאותיות והתיבות לגבי השכל הן כמו לבוש לבד וכלבוש תחליפם.

Portanto, uma única ideia, que no comentário dos Tosafot se expressa por estas letras e palavras, nos escritos do Rosh e do Ran se expressa por outras letras e palavras. Isto é, em relação ao intelecto, as letras e palavras são apenas como uma veste, e “como uma veste, Tu as mudas”.

ויש ג"כ בחי' שלמעלה מהשכל כי השכליים נובעים ומתחדשים תמיד חדשים לבקרים ומוכרח שיש מציאות איזה כוחות הנפש המהוה אותן

Há também um nível acima do intelecto: pois as ideias brotam e se renovam continuamente, “novas a cada manhã”, e necessariamente deve existir alguma força da alma que as faça surgir;

והוא הנקי משכיל שהוא לשון מפעיל והוא מ"ש משכיל לאספ משכיל לאיתן האזרחי למנצח משכיל כו'.

e isso é chamado de maskil, uma forma causativa; é a isso que se referem as expressões escritas: "Maskil de Asaf", "Maskil de Eitan, o Ezrachita", "Ao regente, maskil", etc.

4 ולכן נקרא הנפש נפש המשכלת וכמ"ש במ"א. כן ממש יובן למעלה עליית הנשמות אחר ירידתן ממקור חוצבן מחשבה עילאה להתלבש בגוף חומרי שהעלייה הוא למעלה מעלה מהמחשבה. וזהו ענין התשובה תשוב ה' עילאה לגבי יו"ד כו'.

É por isso que a alma é chamada "a alma intelectual" (nefesh hamaskeles), como explicado em outro lugar. Da mesma forma, compreender-se-á o que ocorre no Alto: a ascensão das almas, depois de sua descida da fonte de onde foram talhadas — o pensamento superior — para se revestirem num corpo físico, é uma ascensão muito, muito acima do pensamento. Este é o sentido de teshuvá: tashuv hei, a hei superior retorna à yud, etc.

(כי מחשבה עילאה היא בחי' ה' עילאה דשם הוי' ותשוב ה' עילאה לגבי יו"ד היינו למעלה מבחי' מחשבה שהיו"ד עצמו הוא בחי' חכמה עילאה שנק' משכיל לאיתן כו' וקוצו של יו"ד הוא בחי' אין שממנו תמצא החכמ' [החכמה] וע' במ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' שלח)

(Pois o pensamento superior é o nível da hei superior do Nome Havayá, e "a hei superior retorna à yud" significa que ela se eleva acima do nível do pensamento; pois a própria yud é o nível da Chochmá superior, chamada "um maskil de Eitan", etc., e a ponta da yud é o nível de ayin (nada), de onde "a Chochmá é encontrada". Veja o que o Ramaz escreve sobre Parshas Shelach.)

(דקנ"ט ע"א) בענין יו"ד של שם שקשור ממש בעולם א"ס בסוד קוצו של יו"ד כו'

(fólio 159a) sobre a yud do Nome, que está verdadeiramente ligada ao mundo de Ein Sof, no mistério da ponta da yud, etc.,

עד יו"ד וקוצו א"ס ואצי' ה' עולם הבריאה הכולל יצירה ועשיה כו' ויש פרסא מבדלת כו'

até: "A yud e sua ponta: Ein Sof e Atsilut; a hei: o Mundo de Beríá, que inclui Yetsirá e Assiá", etc.; "e há uma cortina divisória", etc.

ע"ש ועי' בראשית חכמה פ"ב [פרק ב'] משער התשובה במ"ש עוד ביארו בזהר שהתשובה עולה עד הכתר כו':

Veja ali. E veja Reishis Chochmah, capítulo 2 de Sha'ar HaTeshuvah, onde está escrito: “Explicaram ainda no Zohar que a teshuvá se eleva até Kéter (a Coroa)”, etc.

5 ב כי הנה אור א"ס ב"ה מרומם ומתנשא רבבות מדרגות עד אין קץ למעלה מהמחשבה ואפי' [ואפילו] מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] כו' וכנודע ובמחשבה א' הוא סובב וממלא לכל העולמות

2. Pois a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, é exaltada e elevada acima de miríades de níveis, sem fim, acima do pensamento, e até mesmo acima do nível da Chochmá suprema (sabedoria), etc., como é sabido; e, em um único pensamento, Ele circunda e preenche todos os mundos,

וכמאמר צופה ומביט עד סוף כל הדורות היה הוה ויהיה וג"ע [וגן עדן] ועוה"ב [ועולם הבא] ותח"מ [ותחיית המתים] בכלל בסקירה אחת ממש והוא מ"ש בתחלת הע"ח [העץ חיים] כשעלה ברצונו כו'

como diz a expressão: “Ele vê e contempla até o fim de todas as gerações”: o que foi, é e será, e também Gan Eden, o Mundo Vindouro e a Ressurreição dos Mortos estão incluídos, literalmente, em um único olhar. E é isso que está escrito no início de Etz Chaim: “Quando surgiu em Sua vontade”, etc.,

שברצון ומחשבה זו נאצלו כל העולמות הן אותם הנזכרים ומובארים בספרי האמת והן אותם שאינן גלויים וידועים מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין כולן במחשבה א' נתהוו.

pois foi nessa vontade e nesse pensamento que todos os mundos foram emanados, tanto aqueles mencionados e explicados nos livros da verdade quanto aqueles que não são revelados nem conhecidos; do início de todos os níveis ao fim de todos os níveis, todos vieram a existir em um único pensamento.

ולמשל כמו בנפש האדם כשחושב מחשבה א' זהו כלא ממש לגבי כללות המחשבה שיכול לחשוב מחשבות עד אין קץ ותכלית וכ"ש [וכל שכן] לגבי מהות ועצמות הנפש כו' (ועי' מזה בד"ה אלה מסעי).

A título de analogia: na alma humana, quando se pensa um único pensamento, este é verdadeiramente como nada em comparação com o pensamento em sua totalidade, que pode pensar pensamentos sem fim nem limite; e muito mais ainda em comparação com o ser e a essência da alma, etc. (Veja também sobre isso no discurso que começa “Estas são as jornadas”).

כך הוא הארת החיות הנמשכת ממנו ית' לכללות העולמות כולן דכלא ממש חשיבא קמיה ית' ואין ערוך אליו.

Assim também é o brilho da força vital que é atraída Dele, bendito seja Ele, para todos os mundos em conjunto: ela é considerada verdadeiramente como nada diante Dele, bendito seja Ele, e não tem qualquer comparação com Ele.

וע"כ לית מחשבה תפיסא ביה ולכן נק' ההמשכה בשם אור א"ס שהאור אינו פועל שינוי בעצם המאור כנודע ולהיות כן ה"ז [הרי זה] תכלית כל האדם להיות נכספה

Portanto, “nenhum pensamento pode apreendê-Lo”; por isso, aquilo que é emanado recebe o nome de Or Ein Sof, “a luz do Infinito”, pois a luz não provoca mudança na essência do luminar, como é sabido. Sendo assim, o propósito último do ser humano é que “sua alma anseie

וגם כלתה נפשו ליכלל בעצמותו ית' דוקא הבלתי בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] ולדבקה בו ולא ירצה אפילו לקבל פרס בג"ע [בגן עדן]

e até desfaleça”, para ser incluída em Sua essência, bendito seja Ele, especificamente, que é ilimitada, e para apegar-se a Ele; e que não queira nem mesmo receber uma recompensa em Gan Eden,

כי הוא זיו והארה בלבד וע"י צמצומים רבים וכמארו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] כו'. והיינו מ"ש לאשתאבא בגופא דמלכא בגופא דמלכא דוקא.

pois este é apenas um brilho e uma radiância, e vem por meio de muitas contrações (tsimtsumim), conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Com [a letra] yud foi criado o Mundo Vindouro”, etc. E é isso que se diz: “ser absorvida no corpo do Rei”, especificamente no corpo do Rei.

(ועמ"ש בד"ה אחריה' אלקיכם תלכו ולקמן בד"ה כי תצא ובד"ה שובה ישראל ובד"ה האזינו השמים).

(Veja o que está escrito no discurso que começa com “Após Havayá, teu D'us, andarás”, e abaixo, no discurso que começa com “Quando saíres”, e nos discursos que começam com “Retorna, ó Israel” e “Escutai, ó céus”).

וזהו ענין התשובה שהוא השבת הנפש דהיינו לשוב למעלה ממקור מחצב נפשו דהיינו למעלה מן המחשבה כנ"ל והוא העליה שאחר הירידה. ועמ"ש ע"פ ואלה מסעיהם למוצאיהם.

E este é o significado de teshuvá, que é o retorno da alma: retornar [a um lugar] mais elevado que a fonte da qual sua alma foi talhada, isto é, acima do pensamento, como mencionado acima; e esta é a elevação que vem após a descida. E veja o que está escrito sobre o versículo “E estas são suas jornadas segundo suas partidas”.

ושעת הכושר לזה הוא בק"ש [בקריאת שמע] באמרו אחד ואהבת כו' וכמבואר בספרים שצריך למסור נפשו באחד ואין הכוונה על ציור ק"ה [קידוש השם] בפ"מ [בפועל ממש] בלבד

O momento propício para isso é durante o Shemá, ao dizer “Um” e “Amarás”, etc.; e, como explicam os sefarim, é preciso entregar a alma ao pronunciar [a palavra] “Um”. A intenção não é apenas imaginar a santificação do Nome por meio de um ato concreto,

אלא גם ברוחניות והוא ביטול הנפש להתכלל באור ה' אחד והוא בחי' ומדרגת יחידה ועל זה אמר דוד המלך ע"ה [עליו השלום] (תהלים ל"ה) מכפירים יחידתי אודך בקהל רב

mas também no plano espiritual: trata-se da autoanulação (bitul) da alma, para que ela se integre à luz de D'us, [que é] Um. Este é o nível e o grau de Yechidah, e a respeito disso o rei David, de abençoada memória, disse (Psalms 35): “[Salva] minha única (yechidasi) dos leões jovens; agradecer-te-ei na grande congregação”.

כי יש נרנח"י [נפש רוח נשמה חיה יחידה] חיה הוא בחי' חכמה כמ"ש והחכמה תחיה ונשמה הוא בחי' בינה שהוא בחי' השגה כו'

Pois há Nefesh, Ruach, Neshamah, Chayah e Yechidah. Chayah é o nível de Chochmá, como está escrito: “A sabedoria dá vida (techayeh)”;

e Neshamah é o nível de Biná (entendimento), que é o nível da compreensão, etc.;

אבל יחידה הוא בחי' הרצון פשוט שלמעלה מן החכמה ויחידה הוא לשון נקבה שמקבלת מיחיד

mas Yechidah é o nível da vontade simples, acima de Chochmá. E Yechidah é uma forma feminina, [que denota aquela] que recebe do Yachid, o Único,

כי היא רק תשוקתה ליחידו שלעולם בלבד ליכלל בעצמותו ית' דוקא וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ כו'

pois seu único anseio é pelo Único do mundo, somente, para integrar-se especificamente à Sua essência, bendita seja; como está escrito: “Quem tenho nos céus? E, além de Ti, nada desejo na terra”, etc.

שמים וארץ ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון בכלם לא חפצתי רק אותך ית' בלבד ועמ"ש ע"פ אחת היא יונתי ובח"י זו ישנה אפי' [אפילו] בפחותי הערך

Céus e terra são o Gan Eden superior e o inferior: em todos eles nada desejo senão a Ti, somente, bendito sejas. E veja o que está escrito sobre o versículo “Uma só é minha pomba”. E este nível existe até mesmo naqueles de menor valor,

כי כל אחד ואחד מישראל יש בו בטבעו בחי' מס"נ [מסירות נפש] ורצון זה שלמעלה מהשכל וכמבואר בספרים שגם מי שאין לו

pois cada judeu, sem exceção, tem por natureza a qualidade do autossacrifício (mesirut nefesh) e essa vontade que está acima do intelecto; e, como é explicado nos sefarim, mesmo aquele que nada tem

אלא נפש או נפש דנפש מ"מ גם בחי' יחידה כלולה בה (ועיי' בשע"ק [בשערי קדושה] להרח"ו [להרבי חיים ויטאל] חלק שלישי שער ב').

além de Nefesh, ou a Nefesh de Nefesh, ainda assim também está incluído nela o nível de Yechidá (e veja Sha'arei Kedushah, de Rabi Chaim Vital, parte três, portão 2).

והנה זה לעומת זה עשה האלהים שגם בסט"א [בסטרא אחרא] יש בחי' יחידה זו שהיא בחי' רצון שלמעלה מהשכל

Ora, “D'us fez um correspondente ao outro”: também na sitra achra (o outro lado) existe esse nível de Yechidá, que é o nível de uma vontade acima do intelecto

והטעם וע"כ יכול להיות רצון חזק לאדם גם במילי דעלמא כענין רצון זה שבקדושה שלמעלה מהטעם אם ימשיך עליו עול דרך ארץ כו'.

e da razão. Por isso, uma pessoa pode ter uma vontade intensa até mesmo em assuntos mundanos, semelhante a essa vontade na santidade, que está acima da razão, se tomar sobre si o jugo dos assuntos mundanos etc.

(ע"ד הנזכר בפי' בשלח בד"ה לסוסתי ברכבי פרעה וכשנעשה התקשרות לה העולם כ"כ [כל כך] בחוזק עד שהוא בלי שכל כלל כו') ומקור בחינה זו נקי' כפירים כי כחם רב ועצום ויש בהם תגבורת החיות כ"ו.

(De modo semelhante ao mencionado na Parashá Beshalach, no maamar que começa com "À minha égua entre os carros do Faraó": quando o apego ao mundo se torna tão forte que fica completamente sem razão etc.) E a fonte desse nível é chamada "jovens leões" (kefirim), pois sua força é grande e poderosa e neles há uma força vital avassaladora etc.

ועל זה ביקש דוד המלך ע"ה [עליו השלום] מכפירים יחידתי להיות בחי' היחידה רק בקדטשה בלבד ליחידו של עולם והוא בחי' ומדרגת אהבת בכל מאדך

E sobre isso o rei David, que a paz esteja com ele, pediu: "[Salva] minha única do meio dos jovens leões": que o nível de Yechidá esteja somente na santidade, para o Único do mundo. E esse é o nível e o grau do amor "com todo o teu poder (me'odecha)",

כי בכך נפשך כולל די' בחי' נרנ"ח [נפש רוח נשמה חיה] ובחי' בכל מאדך הוא בחי' יחידה כי מאד הוא בלי גבול כו'

pois "com toda a tua alma" inclui os quatro níveis Nefesh, Ruach, Neshamá e Chayá, e o nível de "com todo o teu poder" é o nível de Yechidá, pois me'od é sem limite etc.

והיינו דאמרו"ל [דאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בכל מאדך בכל ממונך ולכאורה הוא פלא מה ענין הממון לבחי' מאד שהוא בחי' ומדרגה היותר גבוה שבנפש בחי' יחידה.

E é isso que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Com todo o teu poder: com todo o teu dinheiro." À primeira vista, isso é espantoso: o que tem o dinheiro a ver com o nível de me'od, que é o mais elevado nível e grau da alma, o nível de Yechidá?

אך הענין כמ"ש צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חטאת (במשלי ס"י י"ד ל"ד) פי' חטאתם של ישראל הוא הגורם חסד לאומים.

Mas a explicação é a seguinte, conforme está escrito: "A tsedacá exalta uma nação, e a bondade para com os povos é pecado" (em Provérbios, capítulo 14, [versículo] 34), isto é: o pecado de Israel é o que causa a bondade para com os povos.

כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא כו'. ועי"ז נמשך חסד שהוא בחי' השפעה ח"ס דלי"ת
לס"א [לסטרא אחרא]

Pois “não há justo sobre a terra que faça o bem e não peque”, etc. E por meio disso é atraído chesed (bondade), que é o nível de doação, chas dalet, “compaixão pelo dalet”, para a sitra achra;

כי ע"י כל חטא וחטא נעשה פגם בנפש ובמקור שורשה לפי שמתלבשת בנפש הבהמית והיא שמורידה וממשיכה בעמקי הקליפות והיכלות החיצונים כו'.

pois, por meio de cada pecado, causa-se uma mácula na alma e na fonte de sua raiz, visto que ela se reveste na alma animal, e é ela [a alma animal] que a faz descer e a atrai às profundezas das keli-pot e dos recintos externos, etc.

6 ואמנם הצדקה תרומם גוי זה ישראל כמ"ש ומי כעמך כו' והיינו נפש הבהמית שעל ידי הצדקה שאדם עושה נפרדת ונבדלת נפש הבהמית מן הרע הגמור ומתרוממת גם היא להיות כל מדותיה ולבושיה לה' לבדו.

No entanto, “a tsedacá exalta uma nação”: esta é Israel, como está escrito: “E quem é como o Teu povo”, etc.; isto é, a alma animal. Pois, por meio da tsedacá que a pessoa pratica, a alma animal se separa e se afasta do mal absoluto, e também ela é elevada, de modo que todos os seus atributos e vestimentas sejam exclusivamente para D'us.

7 והוא בחי' ומדרגת בע"ת [בעלי תשובה] שהפליגו רו"ל [רבתינו זכרונם לברכה] במעלתן ואמרו במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] עומדין כו' כי כל המדות שבנה"ב [שבנפש הבהמית]

E este é o nível e a categoria dos baalei teshuvá, cuja grandeza nossos Sábios, de abençoada memória, exaltaram, dizendo: “No lugar onde estão os baalei teshuvá”, etc. Pois todos os atributos emocionais (midot) da alma animal,

בעצם מציאותן הן תקיפין וחזקים יותר מהמדות הקדושות שבנפש האלקית וכמו בגשמיות שהבהמות וחיות המה בעלי כח וגבורה בטבעם יותר מבני אדם.

em sua própria existência, são mais vigorosos e fortes do que os atributos sagrados da alma divina, assim como, no plano físico, os animais domésticos e selvagens são, por natureza, dotados de mais força e vigor do que os seres humanos.

8 והטעם משום ששרשן ממקום גבוה מאד נעלה בחי' יד החזקה והן המלכים אשר מלכו לפני מלך מלך לבני ישראל למעלה מעלה ממקור נפשות ישראל הקדושות כו' רק שירדו ונפלו למטה מטה.

A razão é que sua raiz provém de um lugar muito elevado e sublime, o nível da “mão forte”, e eles são “os reis que reinaram antes de reinar qualquer rei sobre os filhos de Israel”, muito, muito acima da fonte das almas sagradas de Israel etc.; apenas desceram e caíram muito, muito abaixo.

9 ואמנם כד אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא הרי נכלל בחי' תוקף זה בקדושה וזו היא מעלת בעי' [בעלי תשובה] דבחילא יתיר וכמבואר במ"א.

No entanto, quando ela é subjugada e transformada de trevas em luz, esse nível de intensidade é incluído na santidade; e esta é a superioridade dos baalei teshuvá, [que se aproximam] “com maior força”, como explicado em outro lugar.

וזהו שביקש דוד להנצל מכפירים יחידתי כי יש בחי' יחידה שהוא תוקף והתגברות הרצון שלמעלה מהטעם גם בסט"א [בסטרא אחרא] ונקי' כפירים כמ"ש הכפירים שואגים לטרף שהוא התגברות החיות גבור כארי כו' כנ"ל.

E é por isso que David pediu para ser salvo, [dizendo:] “minha única, dos leõezinhos”: pois há um nível de Yechidá, que é a intensidade e o ímpeto da vontade acima da razão, também na sitra achra (o outro lado), e é chamado “leõezinhos” (kefirim), como está escrito: “Os leõezinhos rugem por presa”, o que é a intensidade da força vital, “forte como um leão”, etc., como mencionado acima.

10 ולזה אמר דוד מכפירים יחידתי שתהיה יחידתי מקושר בקשר אמיץ וחזק להשי"ת [להשם יתברך] לבדו ולא תפול ח"ו [חס ושלום] בידי החיצונים הכפירים.

Por isso David disse: “minha única, dentre os jovens leões”: que minha Yechidá esteja ligada por um vínculo forte e poderoso somente a D'us, bendito seja Ele, e não caia, D'us não o permita, nas mãos das forças externas, os jovens leões.

וזהו תרומם גוי' שיתהפכו המדות שבנפש הבהמית לדבקה בו ית' והיינו ע"י הצדקה דוקא כי במדה שאדם מודד מודדין לו

E este é [o significado de] “eleva uma nação”: que os atributos emocionais (midot) da alma animal se transformem, de modo que ela se apegue a Ele, bendito seja Ele; e isso ocorre especificamente por meio da tsedaká, pois “com a medida com que uma pessoa mede, mede-se para ela”,

וכמו שהוא מרחם על העני להחיות נפשו ממתי רעב כך מלמעלה מתגלגלים רחמים המרובים ממקור הרחמים על נפשו לרוממה משפלותה וטומאתה וכמ"ש מחיה מתים כו' (ועמ"ש סד"ה ציון במשפט תפדה בענין ושביה בצדקה):

e assim como ele tem compaixão do pobre, para reviver sua alma dentre os famintos, assim, do Alto, abundantes misericórdias descem da fonte da misericórdia sobre sua alma, para elevá-la de sua baixa e impureza, como está dito: “Ele revive os mortos”, etc. (E veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “Tsiyon será redimida com justiça”, a respeito de “e os que retornam a ela, com tzedaká”).

11 ג וזהו ענין התגלות י"ג מדות הרחמים באלול שקודם עשיית [עשרת ימי תשובה]. כי הנה בעשיית [בעשרת ימי

תשובה] מתגלים רחמים רבים אחר קדימת התשובה

3. E este é o significado da revelação dos Treze Atributos de Misericórdia em Elul, que precede os Dez Dias de Teshuvá. Pois, nos Dez Dias de Teshuvá, revelam-se abundantes misericórdias depois que a teshuvá vem primeiro,

כי באתערותא דלתתא דוקא אזי הוא אתערותא דלעילא וכמבואר בזהר ע"פ אם ישים אליו לבו כו' רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

pois é especificamente por meio de um despertar de baixo que ocorre então um despertar do alto, como é explicado no Zohar sobre o versículo “Se Ele voltar para ele o Seu coração”, etc.: “Um espírito traz um espírito e atrai um espírito.”

12 והנה כד אייתי רוח ממטה למעלה כאשר רצון לבו לה' בבחי' מאד בחילא יתיר אזי ימשיך

Ora, quando se eleva um espírito de baixo para o alto, quando a vontade de seu coração se dirige a D'us no nível de meod (“muito”), “com maior força”, então ele atrairá

ג"כ רוח דוגמתו מלמעלה למטה בחי' מאד העליון שבלי גבול והן הן י"ג מדות הרחמים שבפסוק מי אל כמוך נושא עון כו'.

também um espírito semelhante a ele, de cima para baixo: o nível do meod superior, que é ilimitado. E estes são precisamente os Treze Atributos de Misericórdia do versículo: “Quem é um D'us como Tu, que perdoa a iniquidade”, etc.

אך גם בכדי שתהיה אתעדלית [אתערותא דלתתא] זו שנשוב אל ה' בכל נפשנו ומאדנו צריך ג"כ התעוררות מלמעלה עד אשר ממרום יערה רוח ה' על ישראל עמו לעורר לבכם שיצעקו אל ה' מתוך תוכם נקודת לבכם.

Mas, para que haja este despertar de baixo — para que retornemos a D'us com toda a nossa alma e com toda a nossa força —, também é necessário um despertar do alto, até que, do alto, o espírito de D'us seja derramado sobre Israel, Seu povo, para despertar-lhes o coração, a fim de que clamem a D'us desde o mais íntimo de seu ser, do ponto essencial de seus corações.

13 וזהו ענין התגלות י"ג מדות הרחמים שבאלול שע"י הרחמים האלה קמה נפשו מנפילתה וגם נצבה ועולה לה' ברוח נדיב [נדיבה] בבחי' מאד ממש בחילא יתיר כו'. ולכן מבואר בדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שצריך להרבות בצדקה מר"ח [מראש חודש] אלול.

E este é o significado da revelação dos Treze Atributos de Misericórdia em Elul: por meio dessas misericórdias, sua alma se ergue de sua queda, também se põe de pé e ascende a D'us com espírito voluntário, no próprio nível de meod, “com maior força” etc. Por isso, é explicado nas palavras de nossos Sábios, de abençoada memória, que se deve aumentar a tsedacá a partir de Rosh Chodesh Elul.

14 והיינו מטעם הנ"ל כי צדקה תרומם ותגביה כו'. ולכן תיקנו לנו אנשי כנסת הגדולה קודם ק"ש [קריאת שמע] בקשות התעוררות רחמים עלינו בשתים שלפניה והוא מה שאומרים אבינו אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבנו בינה

Isso se deve à razão mencionada acima: a tsedaká eleva e exalta etc. Por isso, os Homens da Grande Assembleia instituíram para nós, antes do Shemá, pedidos para despertar misericórdia sobre nós, nas duas [bênçãos] que o precedem. É isso que dizemos: “Nosso Pai, Pai misericordioso, tem misericórdia de nós e põe em nosso coração entendimento

להבין כו' וכן ברחמיך הרבים רחם עלינו ברחמיך הרבים דייקא וכמ"ש מזה בד"ה והנה מנורת זהב para compreender” etc.; e, de modo semelhante: “Em Tuas grandes misericórdias, tem misericórdia de nós”: especificamente, “em Tuas grandes misericórdias”, como é explicado a respeito disso no discurso que começa “E eis que um candelabro todo de ouro”.

כי אנחנו שכבר ירדנו בעולם השפל הרחק מאד מאור פני מלך חיים אין אנו משיגים ומכירים הרחמנות שעלינו

Pois nós, que já descemos ao mundo inferior, muito longe da luz do semblante do Rei da vida, [que é] vida, não compreendemos nem reconhecemos a compaixão que nos cabe;

אבל הוא ית' הוא היודע כו' וכולא קמיה כלא חשיבא ממש יודע גודל הרחמנות שעל הנשמות אשר ירדו

mas Ele, bendito seja, é Quem sabe etc.; e diante Dele tudo é considerado como verdadeiramente nada. Ele sabe quão grande é a compaixão pelas almas que desceram

מאיגרא רמה בסתר המדרגה בעוה"ז השפל ובגוף החומרי ונתרחקו מאד מאלקותו ית' וע"י רחמים רבים יתן בלבנו בינה להבין כו' היינו להבין דבר מתוך דבר.

“de um alto telhado” ao “esconderijo do penhasco”, a este mundo inferior e ao corpo físico, e se distanciaram muito de Sua Divindade, bendito seja. E, por meio de grandes misericórdias, Ele porá em nosso coração entendimento para compreender etc., isto é, compreender uma coisa a partir de outra.

פ"י שמתוך דבר שהוא הארת אור א"ס הממלא כל עלמין אשר לגדולתו אין חקר ממש להחיות עולמות רבים עד אין קץ ותכלית ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא כאין ואפס ממש לגבי עצמותו ית' וכמשל ביטול דיבור א' כו'.

Isto é: a partir de uma coisa — a irradiação da Luz Infinita que preenche todos os mundos (memalê kol almin), “cuja grandeza é insondável”, verdadeiramente, dando vida a muitos mundos sem fim nem limite —, embora, ainda assim, ela seja verdadeiramente como nada e nulidade em comparação com Sua essência, bendito seja, como na analogia da nulidade de uma única palavra etc.

מזה יביך איך שעצמותו ית' הוא המרום ונשגב לכדו (וע' בד"ה השמים כסאי) ואז לזאת תכסוף אליו נפש

A partir disso, compreenderá como somente Sua essência, bendito seja, é exaltada e sublime (veja também o discurso que começa “Os céus são Meu trono”). E então, por isso, a alma desejará ardentemente a Ele

כל חי בבחי' מאדך בלי גבול ממש למסור נפשו ממש באחד האמיתי ובע"כ [ובעל כרחך] אתה חי כו' ואנו אין לנו לבקש כ"א קרבת אלקים ית' אלינו.

de todo ser vivente, no nível de “tua força”, verdadeiramente sem limite, para entregar sua alma, de fato, ao Uno verdadeiro; e “contra a tua vontade, vives” etc. E não temos nada a pedir senão a proximidade de D'us, bendito seja, junto a nós.

15 וזהו ענין שמ"ע [שמונה עשרה] שלאחר ק"ש [קריאת שמע] שהוא ביאור ופי' המס"נ [המסירות נפש] שבק"ש [שבקריאת שמע] שהמבוקש הוא להיות בא"י [ברוך אתה ה'] אלקינו כו'

E este é o significado da Shemoneh Esreh que vem depois do Shemá, a qual explica e interpreta o autossacrifício (mesirut nefesh) do Shemá: o que se busca é que haja “Bendito és Tu, Havayá, nosso D'us”, etc.

ברוך הוא לשון בריכה והמשכה שיתגלה אלקותו ית' למטה מטה עד שיהיה בבחי' אתה לנוכח.

Baruch (“bendito”) é um termo relacionado a uma piscina (berechá) e a trazer para baixo: que Sua divindade, bendito seja Ele, seja revelada bem, bem abaixo, até chegar ao nível de Atá, “Tu”, na segunda pessoa,

16 ובחי' אלקינו שלנו ממש. ואמנם המלך אין רואים אותו כשהוא ערום ולזאת צריך לעשות בחינת לבושים וכלים מכלים שונים שיתגלה בהן אלקותו ית'

e o nível de Elokeinu, “nosso D'us”, que é verdadeiramente nosso. Contudo, o rei não é visto quando está despido; por isso, é preciso criar o nível de vestimentas e recipientes, “recipientes de diversos tipos”, nos quais Sua divindade, bendito seja Ele, possa ser revelada.

והיינו מ"ש ודברת בם בדברי תורה כי התורה היא בחי' לבוש שבה מתלבש אור א"ס ב"ה וכמ"ש עוטה אור כשלמה.

E é isto que está escrito: “E falarás sobre eles”: isto é, palavras da Torá. Pois a Torá é o nível de uma vestimenta na qual a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, Se reveste, como está escrito: “Ele Se envolve [em] luz como numa vestimenta.”

17 והצדקה היא נקראת ג"כ בשם בחי' לבוש כמאמר לבושו צדקה. והענין הוא עד"מ מלך בשר ודם שיש לו לבושים פנימים שלבוש בהם כשיושב בהיכלו

Também a tshedacá é chamada de nível de vestimenta, como diz o dito: “Sua vestimenta é tshedacá.” A ideia é, por meio de uma analogia, [como] um rei de carne e sangue que tem vestimentas interiores, com as quais se veste quando se senta em seu palácio.

פנימה ויש לו לבושים חיצונים שלובש אותן כשיוצא לחוץ כך למעלה התורה היא בחי' לבוש הפנימי שאור א"ס שורה בה כמו שהוא מתגלה למעלה באצילות.

em seu interior, e tem vestimentas exteriores, que veste quando sai. Assim também no Alto: a Torá é o nível da vestimenta interior, na qual repousa a Luz Infinita (Or Ein Sof), tal como se revela no Alto, em Atsilut.

18 והצדקה היא לבוש החיצון דהיינו כשנמשך למטה מטה בעולמות הנפרדים בבי"ע וסביב רשעים יתהלכון הם היכלות ומדורות החיצונים המבקשים טרף ויניקה כו' ואז לבושו צדקה וכמ"ש וילבש צדקה כשריון ושריון קשקשים הוא לבוש וכמ"ש במ"א.

E a tshedacá é a veste exterior; isto é, quando [a luz] é atraída muito, muito para baixo, aos mundos separados, ao Mundo de Beriá (Criação), ao Mundo de Yetsirá (Formação) e ao Mundo de Assiá (Ação), e “os perversos caminham por toda parte” — estes são os palácios e as moradas exteriores, que buscam presa e sustento, etc. —, então “Sua veste é tshedacá”, como está escrito: “Ele vestiu a tshedacá como uma cota de malha”; e “uma cota de malha de escamas” é uma veste, como explicado em outro lugar.

19 וזהו ענין ב' בחי' שמש שמש הוי' ושמש צדקה שהם מאירים ע"י כדכד היינו מחיצה דקה הלבוש דתורה כ"ד ספרין דאורייתא והלבוש דצדקה

E este é o significado dos dois níveis de “sol”: o sol de Havayá e o sol da tshedacá, que brilham através de kadkod, isto é, uma divisória fina: a veste da Torá, os vinte e quatro livros da Torá, e a veste da tshedacá.

כי העוונות נקראים חשך וענן וכמ"ש מחיתי כעב פשעריך וכענן חטאתיך להיותן מסתירים על אור ה'

Pois os pecados são chamados de escuridão e nuvem, como está escrito: “Apaguei tuas transgressões como uma nuvem espessa, e teus pecados como uma nuvem”, pois ocultam a luz de D'us;

ועל ידי הצדקה תאיר ותזרח הארה בנפשו להיות מתבטל ומתכלל באור א"ס ממטה למעלה וזהו וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

e, por meio da tshedacá, uma luz brilhará e despontará em sua alma, de modo que ele se anule e se inclua na Luz Infinita (Or Ein Sof), de baixo para cima. E este é o sentido de: “E para vós, que te-meis o Meu Nome, brilhará um sol de tshedacá, com cura em suas asas.”

20 והוא ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בפ"ב [בפרק ב'] דיומא גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם כי העונות נקראים מכות ופצעים כמאמר הנביא מכף רגל ועד ראש אין בו מתום כו'.

E isso segue a linha do ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória, no segundo capítulo de Yoma: “Grande é a teshuvá (retorno), pois traz cura ao mundo.” Pois os pecados são chamados golpes e feridas, como disse o profeta: “Da planta do pé até a cabeça, não há nele parte sã”, etc.

והיינו לפי שע"י כל חטא וחטא נעשה פגם בנפש ומשפעת כח וחיות לקליפות ועל ידי התשובה הוא מביא רפואה שתצא הנפש מטומאתה וחלאתה ותעלה לקדושה ליכלל באור ה' אחד כנ"ל.

Isto é, porque, por meio de cada pecado, causa-se uma mácula na alma, e ela transmite força e força vital às kelipot; e, por meio da teshuvá, traz-se cura, para que a alma saia de sua impureza e de sua imundície, eleve-se à santidade e seja incluída na luz de D'us, [que é] Um, como mencionado acima.

21 וזהו ומרפא בכנפיה כי הכנפים הם המעופפים ומעלים את העוף. וכך הוא האו"ר [האהבה ויראה] הם בחי' גדפין.

E isto é “com cura em suas asas”: pois as asas são aquilo que faz o pássaro voar e o eleva; assim também, o amor e o temor são o nível das “asas” (gadfin).

ובהם ועל ידם הוא ההעלאה ובאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא נמשכים מלמעלה י"ג מדות הרחמים שהם בחי' מאד העליון שבלי גבול.

Por meio delas e através delas ocorre a elevação; e, por meio de um despertar de baixo, um despertar do alto, as Treze Medidas de Misericórdia são atraídas de cima, sendo o nível do superno me'od, que não tem limite.

וזהו בחי' שמש הב' הנקרא שמש הוי' כו' (וזהו ענין ההפרש בין התגלות י"ג מדות שבחדש אלול.
וכמ"ש לקמן ע"פ אני לדודי.

E este é o nível do segundo sol, chamado o sol de Havayá, etc. (E este é o significado da diferença entre as revelações das Treze Medidas: [a que ocorre] no mês de Elul, como se explica abaixo, sobre o versículo “Eu sou do meu amado”,

שהוא עד"מ המלך כשהוא בחוץ בשדה קודם בואו להיכלו. ושם יוצאים לקבל פניו. ואז הוא לבוש עד"מ לבוש החיצון. וזהו בחי' וילבש צדקה כו' וכובע ישועה בראשו.

isto é, por analogia, [como] o rei quando está fora, no campo, antes de chegar ao seu palácio, e ali [as pessoas] saem para recebê-lo; então ele está vestido, por analogia, com a veste exterior. E este é o nível de “Vestiu-se de tzedaká”, etc., “e um elmo de salvação sobre Sua cabeça”.

וזהו בחי' שמש צדקה וכדכתיב עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא. ואמנם התגלות י"ג מדות בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] ובפרט ביוהכ"פ [ביום הכפורים] זהו עד"מ הזוכה לקבל פני המלך בהיכל מלכותו ושם הוא לבוש לבושים הפנימיים

E este é o nível do sol de tzedaká, como está escrito: “Os cabelos brancos são uma coroa de glória; ela é encontrada no caminho da tzedaká.” Contudo, a revelação das Treze Medidas nos Dez Dias de Teshuvá, e especialmente em Yom Kipur, é, por analogia, [como] alguém que merece receber o rei em seu palácio real, onde ele está vestido com as vestes interiores;

וזהו בחי' שמש הוי' והוא ג"כ בחי' תורה שנק' שמש כמ"ש לשמש שם אהל בהם והוא כחתן כו' והתורה נק' חתן וכמ"ש במ"א בשיר השירים ע"פ לסוסתי ועיין בזהר ר"פ בהעלותך

e este é o nível do sol de Havayá. Ele é também o nível da Torá, que é chamada “sol”, como está escrito: “Para o sol, Ele estabeleceu uma tenda entre eles; e ele é como um noivo”, etc.; e a Torá é chamada “noivo”, como se explica em outro lugar, em Shir HaShirim, sobre o versículo “À minha égua”; e veja o Zohar no início da Parshat Beha'alotcha.

והיינו בחי' שמש הוי' כדכתיב תורת הוי' תמימה ועמ"ש ע"פ ואתחנן כו' אתה החלות כו'. וכמ"ש בזהר (תרומה) (דקע"ז א') שהתגלות זו דאתה החלות הוא בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה]

Isto é, o nível do sol de Havayá, como está escrito: “A Torá de Havayá é perfeita.” E veja o que está escrito sobre o versículo “E supliquei”, etc., “Tu começaste”, etc. E, como está escrito no Zohar, Terumah) (fólio 177a): esta revelação de “Tu começaste” ocorre nos Dez Dias de Teshuvá,

וגם לוחות אחרונות ניתנו ביוהכ"פ [ביום הכפורים]: (ועי"ל [ועוד יש לומר] באופן אחר דשמש צדקה הוא בחי' עליונה יותר כי שמש הוי' היינו בחי' שמש במגן חמה בנרתקה אבל שמש צדקה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בפ"ק [בפרק קמא] דעכומ"ז [דעבודת כוכבים ומזלות] היינו מה שלעתיד הקב"ה מוציא חמה מנרתקה.

e também as segundas Tábuas foram dadas em Yom Kipur. (Pode-se ainda explicar de outra maneira: o sol de tzedaká é um nível mais elevado, pois o sol de Havayá é o nível de “sol e escudo”, o sol em sua bainha; mas o sol de tzedaká, conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória, no primeiro capítulo de [o tratado] Avodah Zarah, é aquilo que ocorrerá no Tempo Vindouro: o Santo, bendito seja Ele, tirará o sol de sua bainha.

ועמ"ש בזה בד"ה תקעו בחודש. גם ברבות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] משמע דשמש צדקה היינו מ"ש ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים וע' בפ' משפטים פל"א ובזח"א [ובזהר חלק א] מקץ)

E veja o que está escrito sobre isso no maamar que começa com “Tocai o shofar na Lua Nova”. [O Midrash] Rabá, Bo, seção 15, também dá a entender que o sol da tzedacá é o que está escrito: “E a luz do sol será sete vezes maior, como a luz dos sete dias”; e veja Parshas Mishpatim, seção 31, e no Zohar, Parte I, Miketz).

(דרי"ג ע"ב) דשמש צדקה היינו אור שגגזו הקב"ה. וכ"כ [וכן כתב] ר"פ אמור (דפ"ח א') ועיין בפ' פקודי (דף רכ"ד ע"ב).

(fólio 203b): o sol da tzedacá é a luz que o Santo, bendito seja Ele, ocultou. E assim está escrito no início de Parshas Emor (fólio 88a); veja também Parshas Pekudei (fólio 224b).

וא"כ הוא למעלה מבחי' שמש הוי'. והיינו כמ"ש במ"א בד"ה אשירה להוי' בענין ושמרו דרך הוי"ה לעשות צדקה.

Se assim é, ele está acima do nível do sol de Havayá. E isso é conforme explicado em outro lugar, no maamar que começa com “Cantarei a Havayá”, a respeito de “E guardarão o caminho de Havayá, para praticar tzedacá”:

שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בצדקה ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות דרך הוי"י פי דרך ומבוא להיות שם הוי"ה וע"י נאמר חנון ורחום הוי"י שהקדים בחינת חנון ורחום להיות הוי"י שהן הן י"ג מכילין דרחמי מקור האצילות כו' ע"ש.

que, por meio do despertar de baixo em tshedacá, ocorre um despertar do alto, para que haja “o caminho de Havayá”, isto é, um caminho e uma entrada para que o Nome Havayá se manifeste. E a respeito disso está dito: “Gracioso e misericordioso é Havayá”: o nível de “gracioso e misericordioso” foi anteposto, para que haja Havayá; e estas são precisamente as Treze Medidas da Misericórdia (mechilin derachamei), a fonte de Atsilut etc. Veja lá.

22 והיינו יג"מ [י"ג מדות] המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שהוא בחי' לפני הוי"י תטהרו למעלה משם הוי"ה ועמ"ש סד"ה וכל בניך בענין בצדקה תכונני.

Isto é, os Treze Atributos que se revelam em Yom Kipur, que correspondem ao nível de “Diante de Havayá sereis purificados”, acima do Nome Havayá. E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “E todos os teus filhos”, sobre “Com tzedaká serás estabelecida”.

וכמ"ש במ"ע בענין זורע צדקות מצמיח ישועות התגלות שע"ה נהורין. ועמ"ש בד"ה והיה מדי חדש בענין שמש בשבת צדקה לעניים.

E, como está escrito em M.A., sobre “Ele semeia tzedakot e faz brotar salvação”: a revelação das luzes shin-ayin-hei (375). E veja o que está escrito no discurso que começa “E será que, de uma Lua Nova à outra”, sobre “O sol no Shabat é tzedaká para os pobres”.

ולפ"י [ולפי זה] שמש הוי"י היינו מ"ש הוי"י אל רחום וחנון. ועמ"ש בזה סד"ה ואתחנן אל ה'

Assim, o sol de Havayá é aquilo que está escrito: “Havayá, D'us, misericordioso e clemente”. E veja o que está escrito sobre isso ao final do discurso que começa “E supliquei a Havayá”.

וזהו ענין ושמתי כדכד שמשותיך דהיינו ב' בחי' שמש הא' מלמעלה למטה המאיר בחדש אלול.

E este é o significado de “E farei de tuas janelas kadkod”: isto é, dois níveis de “sol”. O primeiro, de cima para baixo, que ilumina no mês de Elul;

והב' מלמטה למעלה שהוא בחי' העליות שבר"ה [שבראש השנה] ויוהכ"פ [ביום הכפורים] והוא ענין שמש הוי"י ושמש צדקה וכנ"ל

e o segundo, de baixo para cima, que corresponde às ascensões de Rosh HaShaná e Yom Kipur. E este é o assunto do sol de Havayá e do sol de tzedaká, como mencionado acima.

(וזהו שכתוב) בירושלמי דאמר רב כד תחמי שמשא בריש דקלא הב לי גולתא דניצלי נעילת שערים. כי בנעילה הוא עליית ז"א הנקי שמשא בדיקנא דא"א וזהו בריש דיקלא ע"ד צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון כו')

(E é isso que se diz no Talmud de Jerusalém: Rav disse: “Quando vires o sol no alto das palmeiras, dá-me meu manto, para que eu possa rezar Ne'ilat She'arim.” Pois, em Ne'ilá, há a ascensão de Zeir Anpin, chamado “o sol”, para a barba de Arich Anpin; e isso é “no alto da palmeira”, à maneira de “O justo florescerá como a palmeira, como o cedro no Líbano”, etc.)

(בזהר ויקרא דט"ז ע"א) צדיק הוא בעל צדקה בחינת שמש צדקה. וכתוב אעלה בתמר וע' בזהר ח"ג [חלק ג'] (דרפ"ג א') והוא מעין בחי' ואור החמה יהיה שבעתים כאור כו'.

(No Zohar, Vayikra, fólíio 16a.) Um tzadik é alguém que pratica tzedaká, o nível do sol de tzedaká. E está escrito: “Subirei à palmeira”; e veja o Zohar, Parte III (fólíio 283a). E isso se assemelha ao nível de “E a luz do sol será sete vezes maior, como a luz”, etc.

ועלייה זו הוא מלמטה למעלה עליית הכלים לגבי אורות עליונים שזהו ענין שבת ויוהכ"פ [ויום הכפורים] כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בסופו

E essa ascensão é de baixo para cima: a ascensão dos recipientes em direção às luzes supernais, que é o assunto do Shabat e de Yom Kipur, como está escrito no final de Iggeret HaKodesh.

והנה ב' בחי' שמש אע"פ [אף על פי] שעכשיו יש ג"כ הארות אלו כנ"ל מ"מ הן רק בפנימית העולמות

Ora, quanto aos dois níveis de “sol”: embora também agora existam essas iluminações, como mencionado acima, elas se encontram, não obstante, somente na dimensão interior (pnimiyut) dos mundos;

אבל לעתיד עין בעין יראו. וגם שלעתיד יהיו ב' בחי' שמש הנ"ל במדרגות גבוהות אין קץ:

mas, no Tempo Vindouro, “verão olho a olho”. E também, no Tempo Vindouro, os dois níveis de “sol” mencionados acima estarão em níveis infinitamente elevados.

23 ד וזהו ענין חד אמר שהם וחד אמר ישפה ושניהם דברי אלקים חיים. דהנה כתיב ופתחת עליהם שמות בני ישראל וכתוב ונשא אהרן את שמות בני ישראל כו'

4. E este é o significado de “Um disse shoham, e outro disse yashfeh”, e ambos são palavras do D'us vivo. Pois está escrito: “E gravarás sobre elas os nomes dos filhos de Israel”; e está escrito: “E Aharon levará os nomes dos filhos de Israel”, etc.,

לזכרון לפני ה' שהשנים עשר אבני החשן היה כתוב עליהן שמות השבטים כסדר תולדותם אודם לראובן כו'

“para recordação diante de Havayá”: pois nas doze pedras do peitoral estavam escritos os nomes das tribos na ordem de seus nascimentos: odem (rubí) para Reuven, etc.;

ואהרן שושבינא דמטרוניתא היה מעלה אותם לפני ה' למעלה מעלה מבחי' שם הוי' וכמ"ש במ"א.
e Aharon, “o padrinho da Rainha (Matronisa)”, elevava-os diante de D'us, muito, muito acima do nível do Nome Havayá, como é explicado em outro lugar.

24 והנה מה שנחקקו שמות השבטים על אבנים טובות דייקא הוא עד"מ כמו בגשמיות כי טעם סגולת מלכים וכלי

Ora, o fato de os nomes das tribos terem sido gravados especificamente em pedras preciosas é, por analogia, como ocorre nas coisas materiais: pois a razão de o tesouro dos reis e os utensílios

יקר באבנים טובות דוקא ומה שדמיהן מרובים עד שלא יעריכום כסף וזהב הוא רק מפני שהוא דבר פלא שהאבן הדומם יהיה זך ובהיר להאיר כאש.

de valor serem especificamente pedras preciosas, e de seu preço ser tão elevado que prata e ouro não podem ser comparados a elas, é apenas por ser algo extraordinário: que uma pedra inanimada seja pura e luminosa, brilhando como fogo.

25 וכך הנה התהפכות נפש הבהמית שבישראל מחשוכא לנהורא ועליותן למעלה ליכלל באור ה' לאשתאבא בגופא דמלכא כו'.

Assim também, a transformação da alma animal em Israel, da escuridão para a luz, e sua ascensão ao alto, para ser incluída na luz de D'us, “para ser absorvida no corpo do Rei” etc.

וע"ז היה ענין החשן שהיה אהרן מעלה אותו לפני ה' הנה זהו דבר הפלא ופלא ונמשל כאבן טוב נדמו
E a isso se referia o assunto do peitoral, que Aharon elevava diante de D'us: isto é algo prodigioso, um prodígio, e é comparado a uma pedra preciosa; eles são comparados [a ela].

וגם שהאבנים טובות גדילים ונמשכים מן הכוכבים וכתוב בישראל והנכם כיום ככובי השמים בפי דברים וע"ש במדרש רבה.

Além disso, as pedras preciosas crescem e são atraídas dos astros, e está escrito a respeito de Israel: "E eis que hoje sois como as estrelas dos céus", na Parashat Devarim; e veja ali no Midrash Rabbah.

26 והנה לפי סדר תולדות השבטים וסדר אבני החשן יוסף ובנימין שנולדו באחרונה חקוקים על ב' אבנים האחרונות שבטור הרביעי

Ora, segundo a ordem dos nascimentos das tribos e a ordem das pedras do peitoral, Yossef e Binyamin, que nasceram por último, estão gravados nas duas últimas pedras da quarta fileira,

שהם וישפה. וכמ"ש בהרמב"ם [בהרבי משה בן מימון] פ"ט מהלי' [מהלכות / מהלכה] כלי המקדש וברכות ס"פ תצוה ופי' במדבר פרשה ב'.

que são shoham e yashfeh, conforme está escrito no Rambam, capítulo 9 das Leis dos Utensílios do Santuário, e em [Midrash] Rabbah, no final de Tetzavê e em Bamidbar, seção 2.

27 והנה יוסף הצדיק הוא בחי' המשכה והשפעה מלמעלה למטה כי יוסף הוא מלשון תוספת אור הבא מלמעלה וכמ"ש ויוסף הוא המשביר כו' ויכלכל יוסף את אביו כו'. ועמ"ש ע"פ ויגש אליו יהודה.

Ora, Yosef, o tsadik, corresponde ao nível de fazer descer e transmitir de cima para baixo, pois o nome Yosef deriva do termo tosefet ("acréscimo"), uma luz que vem de cima; como está escrito: "E Yosef era aquele que abastecia", etc., e "Yosef sustentou seu pai", etc. E veja o que está escrito sobre o versículo "E Yehudá se aproximou dele".

28 והיינו שכל ההמשכות וגילוי אלקות בנבראים הוא ע"י נשמת יוסף ובנימין הצדיק הוא העלאה מלמטה למעלה

Isto é, toda a transmissão e revelação da divindade nos seres criados ocorre por meio da alma de Yosef. E Binyamin, o tzadik, representa a elevação de baixo para cima;

והיינו שהתעלות כל הנבראים ליכלל תחת כנפי השכינה הוא ע"י נשמת בנימין בן ימין בנו של אברהם איש החסד ימין מקרבת וכמ"ש והוכן בחדס כסאו.

isto é, a elevação de todos os seres criados, para serem incluídos sob as asas da Shechiná, ocorre por meio da alma de Binyamin, ben yamin ("filho da direita"), filho de Avraham, o homem de bondade, [pois] "a mão direita aproxima", como está escrito: "E seu trono será estabelecido na bondade".

וע"כ שניהם קרויין צדיקים כי צדיק הוא בחי' התקשרות משפיע ומקבל אלא שיוסף הוא צדיק עליון שמקשר המשפיע למקבל וממשיך השפע מלמעלה למטה.

Portanto, ambos são chamados tzadikim, pois um tzadik representa o vínculo entre quem transmite e quem recebe; contudo, Yosef é o tzadik superior, que liga quem transmite a quem recebe e faz descer o fluxo de cima para baixo,

ובנימין הוא צדיק תחתון שמקשר המקבל להמשפיע ומעלה ממטה למעלה ועליהם נאמר צדיקים לעולם יירשו ארץ תרין צדיקים כו'

e Binyamin é o tzadik inferior, que liga quem recebe a quem transmite e o eleva de baixo para cima. E a respeito deles está dito: "Os justos herdarão a terra para sempre": dois tzadikim, etc.

(ועמ"ש מענין יוסף ובנימין בביאור ע"פ כי תשמע בקול בענין עיני ה' אל צדיקים ועמ"ש ע"פ בפ' תרומה בביאור ע"פ מי יתנך כאח לי)

(E veja o que está escrito sobre Yosef e Binyamin na explicação do versículo "Se escutares a voz", sobre "Os olhos de Havayá estão voltados para os justos"; e veja o que está escrito na Parashat Terumá, na explicação do versículo "Ah, se fosses como um irmão para mim".)

והיינו דקמפלגי תרין מלאכים ברקיעא חד אמר שהם כו' פי' שהחלוקת הוא באופן וסדר הגילוי אלקות שיהי' [שיהיה] על"ל [לע"ל] כב"א [במהרה בימינו אמן] דכתיב עין בעין יראו.

E isto é o que os dois anjos no firmamento disputam: um disse shoham, etc. O sentido é que a disputa diz respeito à maneira e à ordem da revelação da divindade que haverá no Tempo Vindouro, em breve, em nossos dias, amém, como está escrito: "Eles verão olho a olho".

כי הנה יש ב' מיני התגלות אם שיתעלו העולמות או שיהי' [שיהיה] המשכות אלקות בגילוי רב בהם מלמעלה למטה.

Pois há dois tipos de revelação: ou os mundos se elevam, ou há uma descida de divindade para dentro deles, em grande revelação, de cima para baixo.

ועדי"מ שני בני אדם אחד עומד בהר גבוה והב' בבקעה מקום מדרון ושפל שיש ב' אופנים בקירובם או שיעלה התחתון או שירד העליון.

A título de analogia: duas pessoas, uma de pé numa montanha alta e a outra num vale, um lugar inclinado e baixo; há duas maneiras de se aproximarem: ou a de baixo sobe, ou a de cima desce.

29 והנה מיכאל שמדתו בחי' חסד בחר שוהם שהוא מדרגתו של יוסף הצדיק דהיינו שיהי' [שיהיה] גילוי אלקות מלמעלה למטה והגם שלא ישתנו העולמות ממדרגתם כ"כ [כל כך] לפי ערך הגילוי האור אעפ"כ [אף על פי כן] יהיה בהם הגילוי הגדול והעצום

Ora, Michael, cujo atributo é o nível de Chessed (bondade), escolheu o shoham, que corresponde ao nível de Yossef, o tsadic: que haja uma revelação da Divindade de cima para baixo; e, embora os mundos não mudem tanto de seu nível em proporção à revelação da luz, ainda assim haverá neles uma revelação grandiosa e poderosa.

דהיינו דכתיב לעתיד לבוא ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר כו' וגבריא' שמדתו בחי' גבורה בחר ישפה בחינת בנימין הצדיק

E é isto que está escrito a respeito do Tempo Vindouro: “A glória de Havayá será revelada, e toda carne verá”, etc. E Gavriel, cujo atributo é o nível de Guevurá (contenção), escolheu o yashfeh, o nível de Binyamin, o tsadic:

דהיינו שיתעלו העולמות ויזדככו זיכוך ועילוי רב עד שיהיו בחי' כלי הראוי לקבל הגילוי העצום ההוא וכמשל הנכנס לבית המלך להיכל מלכותו פנימה.

isto é, que os mundos ascendam e sejam refinados com grande refinamento e elevação, até se tornarem o nível de um recipiente adequado para receber aquela revelação poderosa, como na analogia de alguém que entra na casa do rei, no interior de seu palácio real.

30 והוא כעין שהיה משה בהר שנאמר ומשה עלה כו' שאז לחם כו' לא אכל כו' ואפי' [ואפילו] מן שנקי לחם אבירים שמלאכי השרת ניזונים בו לא אכל כו' משא"כ כשהיה למטה אכל.

Isso é semelhante ao que ocorreu com Moshe na montanha, como está dito: “E Moshe subiu”, etc., quando “não comeu pão”, etc.; e não comeu sequer o maná, chamado “pão dos poderosos”, do qual se alimentam os anjos ministrantes, etc.; ao passo que, quando estava embaixo, comeu.

והגם שמעלתו ואכילתו גבוה מאד שהרי גם כשהיה למטה ואכל הי' [היה] הגוף טהור ומזוכך כך כך עד שתמיד היה מוכן לנבואה עצומה וגילוי אור ה' מבחי' אצילות בלי שום הכנה כו'.

E embora seu nível e sua alimentação fossem muito elevados, pois, mesmo quando estava embaixo e comia, seu corpo era tão puro e refinado que estava sempre preparado para uma profecia grandiosa e para a revelação da luz de D'us do nível de Atsilut, sem qualquer preparação, etc.,

31 ועכ"ז [ועם כל זה] כשעלה בהר לא אכל כו'. ועד"ז ענין אליהו שעלה בסערה השמימה. וכך הוא ענין עליות העולמות שיתעלו ויזדככו הכלים והגוף וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דעשיי' [דעשייה] נכלל ביצי' [ביצירה] ויצירה בבריאה כו'. ועד"ז יש עליות אין קץ כו'.

Ainda assim, quando subiu à montanha, não comeu etc. Nesse mesmo sentido é o episódio de Eliyahu, que subiu ao céu numa tempestade. Assim também é o conceito das ascensões dos mundos: os recipientes e o corpo serão elevados e refinados, como está escrito em Etz Chaim, que o Mundo de Assiá (Ação) será incluído no Mundo de Yetsirá (Formação), e Yetsirá no Mundo de Beriá (Criação) etc. Nesse mesmo sentido, há ascensões sem fim etc.

32 וזהו בחי' ישפה יש פה ואמר הקב"ה להוי כדין וכדין שיתקיימו בק הבחינות ושיהיו שני המדרגות מלמעלה למטה ומלמטה למעלה וכמ"ש במ"א ע"פ והתהלכתי בתוכם כו' ב' בחי' הילוך כו'.

E este é o nível de yashfeh: yesh peh, "há uma boca". E o Santo, bendito seja Ele, disse: "Que seja assim e assim": que ambos os níveis se mantenham e que ambos os níveis existam, de cima para baixo e de baixo para cima, como é explicado em outro lugar a respeito do versículo "E caminharei entre vocês", etc.: dois tipos de caminhar, etc.

וזהו ענין כ"ד כ"ד ב"פ [כ' פעמים] כד אותיות דבשכמל"ו [דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] דק"ש [דקריאת שמע] של שחרית וערבית כי שחרית הוא בחי' המשכה מלמעלה למטה במדת מלכותו ית'

E este é o significado de kaf-dalet, kaf-dalet: duas vezes as vinte e quatro letras de "Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre" no Shemá da manhã e no da noite. Pois a manhã é o nível da transmissão de cima para baixo, na qualidade de Sua soberania, bendito seja Ele,

כי הוא מבחינת חסד כמארו"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אברהם תיקן תפלת שחרית שנאמר וישכם אברהם בבקר כו' וערבית הוא בחי' עליות המלי' ממטה למעלה ושניהם כאחד טובים כו'.

pois ela provém do nível de Chessed, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Avraham instituiu a oração da manhã, como está dito: 'E Avraham levantou-se cedo pela manhã'", etc.; e a noite é o nível das ascensões de Malchut de baixo para cima; e "ambas são igualmente boas", etc.

(ועיין מ"ש סד"ה וידעת היום להיות שהיום הוא עם הלילה כו' ברישא חשוכא והדר נהורא כו' ע"ש
ובד"ה רני ושמחי בענין רננא ברמשא ושמחה בצפרא וע' זח"א [זהר חלק א])

(E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “E saberás hoje”, que o dia está unido à noite, etc., “primeiro a escuridão e depois a luz”, etc., veja ali; e no discurso que começa “Canta e alegra-te”, a respeito de “canto jubiloso à noite e alegria pela manhã”; e veja o Zohar, Parte I.)

(חיי שרה קל"ג א') בענין תפלת ערבית ועמ"ש סד"ה והיה מספר בני ישראל בענין כי גדול יום:

(Chayei Sarah, 133a) a respeito da oração da noite; e veja o que está escrito ao final do discurso que começa “E o número dos filhos de Israel será”, a respeito de “Pois grande é o dia”.

33 ה ושעריך לאבני אקדה אלו נז"ן שערי בינה כו'. פי' כמו השער שמשמש כניסה ויציאה כך יש נז"ן

שערי בינה שבהם נכנסת ההמשכה הנמשכת ונשפעת בהן מהחכמה

5. “E teus portões de pedras de ekdach”: estes são os cinquenta portões de Biná, etc. Isto significa que, assim como um portão serve para entrar e sair, há cinquenta portões de Biná pelos quais entra o fluxo que é atraído e transmitido a eles de Chochmá,

דהיינו מבחי' האין שלמעלה מהשגה בההשגה כו' וגם מהם יוצאת ההשפעה המושפעת מן הבינה שהוא
בחי' השגה והתבוננות בהמדות שיהיו המדות מתפעלים מהשגת השכל

isto é, do nível de áyin (“nada”), que está acima da compreensão, para dentro da compreensão, etc.; e também por eles sai o fluxo concedido por Biná, que é o nível de compreensão e contemplação, para os atributos emocionais (midot), de modo que os atributos sejam despertados pela compreensão do intelecto,

וכמ"ש בזהר ע"פ נודע בשערים בעלה כל חד לפום שיעורא דיליה לפום מאי דמשער בלבי כו'. ועמ"ש
מענין נש"ב [ני שערי בינה] בד"ה עיני כל ובד"ה וספרתם לכם.

como está escrito no Zohar a respeito do versículo “Seu marido é conhecido nos portões”: cada um segundo sua própria medida, segundo aquilo que estima em seu coração, etc. E veja o que está escrito sobre o tema dos cinquenta portões de Biná no discurso que começa com “Os olhos de todos” e no discurso que começa com “E contareis para vós mesmos”.

34 והנה כעת בגלות מחמת כי הלב מטומטמת אין המוח שליט עליה כ"כ [כל כך] שתתפעל מחמת השגת
השכל

Agora, no presente, no exílio, porque o coração está entorpecido (metumtam), a mente não o governa a ponto de ele ser estimulado pela compreensão do intelecto;

כי עבירה מטמטמת לבו של אדם כוי ונקרא לב האבן ולעתיד כשיתגלה אלקותו ית' ויטהר לבבנו
pois “a transgressão entorpece o coração da pessoa”, etc., e ele é chamado “coração de pedra”.
Mas, na Era Vindoura, quando Sua Divindade, bendito seja Ele, for revelada e nossos corações fo-
rem purificados,

אזי נאמר ושעריך לאבני אקדה אקדה הוא מלשון כי אש קדחה בפ' האזינו כקדוח אש המסיס כוי
então será dito: “E teus portões serão de pedras de ekdach.” Ekdach deriva do termo “Pois um fogo
se acendeu (kadchah)”, na Parashat Haazinu, [e] “como o fogo acende (kekdo'ach) a palha”, etc.

(בישעיה רס"י [ריש סימן] ס"ד) והיינו על ידי השערים דבינה הנמשכות במדות גם לב האבן תתלהב ותתלהט
(em Yeshayahu, no início do capítulo 64). Isto é, por meio dos portões de Biná que se estendem aos
atributos emocionais (midot), até mesmo o coração de pedra será aceso e inflamado;

כי אפי' [אפילו] אם אבן הוא נימוח ע"י התבוננות לפי שאז לא יהיה שום מונע ומסתיר כלל. וזהו בחי'
אהבה בתגבורת עצומה עד אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

pois “mesmo que seja pedra, ela se derrete” por meio da contemplação, visto que então não haverá
absolutamente nada que impeça ou oculte. E este é o nível de um amor de intensidade poderosíssi-
ma, até que “muitas águas não podem apagar o amor”.

ולכן נמשלה לאבני אקדה שהארתן חזקה מהארת האש שהרי מים מכבים אש אבל הארת אבן טוב מים
רבים לא יוכלו לכבותה כוי.

Por isso, ele é comparado às pedras de ekdach, cujo esplendor é mais intenso que o esplendor do
fogo: pois a água apaga o fogo, mas, quanto ao esplendor de uma pedra preciosa, “muitas águas
não podem apagá-lo”, etc.

35 והנה אקדה הוא מלשון עתיד כי בחי' זו תהיה לע"ל [לעתיד לבוא] דוקא אבל כעת בגלות הוא לב האבן
כפשוטו.

Ora, ekdach está no tempo futuro, pois esse nível existirá especificamente na Era Vindoura; mas
agora, no exílio, trata-se de um coração de pedra no sentido literal.

וזהו העבודה לייגע ע"א לפתוח לבו על ידי התעוררות רחמים על ניצוץ אלקות שבנפשו כו' ועמ"ש בפ' חקת ע"פ באר חפרוה שרים כו'.

E este é o serviço: esforçar-se para abrir o coração por meio do despertar da compaixão pela centelha de Divindade que há em sua alma, etc. E veja o que está escrito em Parshas Chukas sobre o versículo "O poço que os príncipes cavaram", etc.

36 וכל גבולך לאבני חפץ הם ל"ב נתיבות החכמה כי הנה הטעם שהמשכות הנמשכים מבינה נקראו שערים ושמחכמה נקראו נתיבות הוא להיות

"E todas as tuas fronteiras são de pedras preciosas (avnei chefet)": estas são os trinta e dois caminhos de Chochmá (sabedoria). Pois a razão pela qual aquilo que é extraído de Biná é chamado "portões", enquanto aquilo que é extraído de Chochmá é chamado "caminhos", é

כי השערים משמשים כניסה ויציאה לרבים ואינם הולכים למרחוק וכך מבחי' בינה נמשכה ההשפעה במדות בגילוי רב ובינה עד הוד בלבד אתפשטת אבל הנתיב מצער הוא והולך למרחוק לשדות ומדבריות.

que os portões servem para a entrada e a saída de muitos e não conduzem para longe; assim, do nível de Biná, o fluxo é transmitido aos atributos emocionais com grande revelação, e "Biná se estende somente até Hod". Mas um caminho é estreito e conduz para longe, aos campos e desertos.

37 וכך ההמשכה מחכמה נמשכת בבחי' העלם והסתר וגם למרחוק והוא התורה שהיא גדולת חכמתו ית' ונתלבשה בדברים גשמיים פאה וביכורים תרומות ומעשרות וקרבנות כו'.

Assim também, a emanção de Chochmá se estende de maneira oculta e encoberta, alcançando também lugares distantes. Esta é a Torá, que é a grandeza de Sua sabedoria, bendito seja Ele, e está revestida de coisas físicas: peá, bikurim, terumot e maasrot, oferendas etc.

וזהו ג"כ פי' גבולך כי כל התורה היא ג"כ בשיעורים וגבולים כך כשר וכך פסול כמוכ סוכה שהיא גבוה למעלה מעשרים אמה פסולה. וכן ביטול בס' וערלה במאתים וכיוצא.

E este é também o significado de "tuas fronteiras" (gevulayich), pois toda a Torá também se expressa em medidas e limites: isto é válido e aquilo é inválido; por exemplo, uma sucá com mais de vinte amot de altura é inválida; e, da mesma forma, a anulação em sessenta, e a orlá em duzentos, e coisas semelhantes.

38 והנה לעתיד כתיב וכל גבולך יהיה לאבני חפץ שע"י הנתיבות דחכמה הנמשכים במדות גם לב האבן תהיה חפיצה ושוקקה לדבקה בו ית'

Agora, a respeito do Tempo Vindouro, está escrito: “E todos os teus limites serão de pedras preciosas (avnei chefetz)”: por meio dos caminhos de Chochmá que se estendem aos atributos emocionais, até mesmo o coração de pedra desejará e ansiará apegar-se a Ele, bendito seja.

והיא האהבה פנימיות שלמעלה במדרגה מאהבה ברשפי אש הנק' אבני אקדה הנולדים משערים דבינה שהוא אהבה חיצונית בהגלות נגלות לעין כל

E este é o amor interior, que está num nível superior ao amor “em clarões de fogo”, chamado de pedras de ekdach, nascido dos portais de Biná; este é um amor exterior, “revelado abertamente” a todos os olhos;

אבל החפיצה היא אהבה פנ ימית ואם שהיא מסותרת ואינה נגלית לעין הרואה (ועמ"ש בד"ה וידעת היום בענין וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו)

mas o desejo (chafitsá) é um amor interior e, embora esteja oculto e não seja revelado aos olhos de quem observa (e veja o que está escrito no discurso que começa com “Conhece este dia”, a respeito de “E todos os corações Te temerão, e todas as entranhas e os rins cantarão”),

אבל היא מתוך תוך קרבו ועמוקה כ"כ [כל כך] עמוק עמוק עד אשר יכולה נפשו להסתלק מחמתה לגמרי כאשר לא תשיג די מבוקשה.

contudo, ele vem do mais íntimo de seu ser e é tão profundo — “profundo, profundo” — que sua alma poderia expirar completamente por causa dele, quando não alcança o suficiente daquilo que busca.

וכעין המעשה באדם א' שהעלה בלבו טינא כו' כי זהו פי' חפץ הוא החשק מופלג בפנימיות עד אשר נדבקה נפשו ממש באותו דבר שחושק כמו שנאמר גבי שכם כי חפץ בבת יעקב כו'.

É semelhante à história de certo homem cujo coração adoeceu [de saudade], etc.; pois este é o significado de chefetz: um anseio tão intensamente interior que a alma literalmente se apegava àquilo por que anseia, como está dito a respeito de Shechem: “pois desejou (chafetz) a filha de Yaakov”, etc.

39 ובחיי אהבה בחפיצה וחשיקה זו נמשכת מבחי' נתיבות החכמה דוקא שהוא בחיי העלם ונולדה ממנו האהבה בתעלומות לכו

E este nível de amor, de desejo e anseio, provém especificamente do nível dos caminhos de Chochmá (sabedoria), que é um nível de ocultação; dele nasce o amor nos recessos ocultos de seu coração;

אבל מבחי' בינה שהוא ההשגה בגילוי נולדה האהבה ברשפי אש מתגבורת יסוד האש האלקי שבנפש ונקי' אבני אקדה כנ"ל. (עמש"ל [עיי' מה שכתוב לעיל] מענין זה על פרשה ראה אנכי נותן כו').

ao passo que do nível de Biná, que é a compreensão revelada, nasce o amor “em chamas de fogo”, pela intensidade do elemento do fogo divino na alma, e ele é chamado de pedras de ekdach, como mencionado acima. (Veja o que foi escrito acima sobre este assunto, a respeito da parashá “Vede, ponho diante de vós”, etc.)

והנה סיפיה דקרא וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] אין רבים פחות משלשה.

Ora, o final do versículo diz: “E todos os teus filhos serão ensinados por Havayá, e grande (rav) será a paz de teus filhos.” E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “‘Muitos’ (rabim) não é menos que três.”

והענין כי יש ג' בחיי בשלום שהוא התקשרות המשפיע עם המקבל והם ג"פ [ג' פעמים] שלום עליכם שאומרים בשעת קידוש לבנה.

A explicação é que há três níveis de paz, que é a ligação entre quem concede e quem recebe; eles correspondem às três vezes que dizemos “A paz esteja convosco” durante a Santificação da Lua.

הא' הוא בחיי יוסף צדיק עליון שהוא המשים שלום ע"י שמקשר המשפיע אל המקבל מלמעלה למטה.

O primeiro é o nível de Yossef, o tsadik superior, que estabelece a paz ligando quem concede a quem recebe, de cima para baixo.

40 והב' הוא בחיי בנימין הצדיק תחתון שגם הוא משים שלום ע"י שמקשר המקבל להמשפיע ומעלהו ממטה למעלה וקישור וחיבור של שניהם הוא כחינה שלישית בשלום.

O segundo é o nível de Binyamin, o tsadic inferior, que também estabelece a paz, ligando o receptor ao doador e elevando-o de baixo para cima. A ligação e união entre os dois constituem um terceiro nível de paz.

והוא מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שלום בפמליא של מעלה ושלום בפמליא של מטה וקישור וחיבור פמליא של מעלה בשל מטה הוא ע"י בחי' שלישית (ויש לומר שהוא ע"ד הנזכר בענין לעשות הישר כו' סד"ה כי תשמע).

E isso corresponde ao dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “paz na corte do Alto e paz na corte do baixo”; a ligação e união da corte do Alto com a do baixo se dá por meio do terceiro nível (e pode-se dizer que isso segue a linha do que é mencionado a respeito de “fazer o que é reto”, etc., no final do discurso que começa com “Se escutares”).

וזהו שכתוב ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צואריו ואח"כ כתיב ויבך עליהם כו'.

E é isso que está escrito: “E ele caiu sobre o pescoço de Binyamin, seu irmão, e chorou, e Binyamin chorou sobre o seu pescoço”; e depois está escrito: “e chorou sobre eles”, etc.

וענין הבכיה הוא כי א"א להיות קישור וחיבור מדרגה התחתונה בעליונה הימנה בין ע"י עליית התחתון ובין ע"י ירידת העליון אם לא ע"י התעוררות רח"ר [רחמים רבים] והיינו ע"י הבכיה כנ"ל וכמ"ש לע"ל [לעתיד לבוא] בבכיה יבואו כו'.

O sentido do choro é que é impossível que um nível inferior se ligue e se una ao nível acima dele, seja pela ascensão do inferior, seja pela descida do superior, sem um despertar de grande misericórdia; isto é, por meio do choro, como mencionado acima. E assim está escrito a respeito do Tempo Vindouro: “Com choro virão”, etc.

(ועמ"ש מזה בפ' וישלח סד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה וע"פ וקבל היהודים) והנה תחלה כתיב וכל בניך למודי ה'

(E veja o que está escrito sobre isso na Parashat Vayishlach, no final do discurso que começa com “E tomou do que lhe veio à mão uma oferenda”, e sobre o versículo “E os judeus aceitaram”). Ora, primeiro está escrito: “E todos os teus filhos serão ensinados por Havayá”,

כי אימתי יהיה רב שלום כשהם למודי הוי' כמ"ש ודברי אשר שמתי בפיך כו' אני המשנה המדברת כו' כמ"ש במ"א וד"ל [ודי למבין]:

pois quando haverá “grande paz”? Quando forem “ensinados por Havayá”, como está escrito: “E Minhas palavras, que pus em tua boca”, etc.; “Eu sou a Mishná que fala”, etc., como explicado em outro lugar; e isso basta para quem entende.

41 קיצור

Resumo

42 (א) ענין שמשותיך שמש הוי' ושמם צדקה. יג"מ [י"ג מדות] שמאירים בר"ח [בראש חודש] אלול והרי עיקר התגלותם ביום הכפורים ובעשי"ת [ובעשרת ימי תשובה].

(1) O significado de shimshosayich: o sol de Havayá e o sol da tsedaká. Os Treze Atributos, que brilham em Rosh Chodesh Elul; e, no entanto, sua revelação principal ocorre em Yom Kippur e nos Dez Dias de Teshuvá.

ועיין בזח"ב [בזהר חלק ב'] משפטים (קט"ו סע"ב [סוף עמוד ב]) פקודי (רכ"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) אמור (ד"ק ע"ב) ענין התשובה כי נש"י [נשמות ישראל] עלו במחשבה והחכמה היא למעלה מהמחשבה ויש בחי' למעלה מהחכמה:

E veja o Zohar, Parte II, Mishpatim (fim de 115b), Pekudei (fim de 224b), Emor (folio 100b). O significado da teshuvá: pois as almas de Israel ascenderam no pensamento, e Chochmá está acima do pensamento, e há um nível acima de Chochmá.

43 (ב) והתשובה הוא אליך ה' נפשי אשא. אליך ממש וזהו למס"נ [למסירות נפש] באחד. הווא בחינת יחידה שהיא תתכלל באחד. עמ"ש ע"פ אחת היא יונת.

(2) E a teshuvá é: “A Ti, Havayá, elevo minha alma”: a Ti, verdadeiramente; e isto é entregar a alma (mesirut nefesh) ao dizer “Um”. Este é o nível de Yechidá, que será incluído no Um. Veja o que está escrito sobre o versículo “Uma só é minha pomba”.

אך צ"ל ומכפירים יחידתי. כי אריה כתר דקליפה עמ"ש סד"ה וידבר דעשה"ד [דעשרת הדברות]. והיינו ע"י וצדקה תרומם.

Mas é preciso também “e dos jovens leões, minha única”, pois o leão é Kéter, a Coroa, da kelipá; veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “E [D'us] falou”, sobre os Dez Mandamentos. E isto se dá por meio de “e a tsedacá exalta”.

וזהו בכל מאדך בכל ממונך: (ג) וזהו ענין התגלות יג"מ [י"ג מדות] שבאלול וע"ד שתיקנו התעוררות רחמים בשמים שלפניה דק"ש [דקריאת שמע].

E isto é “com toda a tua força”: “com todo o teu dinheiro”. (3) E este é o significado da revelação dos Treze Atributos em Elul, à maneira da instituição de um despertar de misericórdia nas duas [bênçãos] que precedem o Shemá,

שיוכל לבא לקי"ש [לקריאת שמע] ושמ"ע [ושמונה עשרה]. וזהו ענין שמש צדקה המרפא. ואח"כ באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זהו ענין שמש הוי".

para que se possa chegar ao Shemá e à Shemoneh Esreh. E este é o significado do sol de tsedacá que cura. Depois, por meio do despertar de baixo, vem um despertar do alto: este é o significado do sol de Havayá.

או י"ל [יש לומר] שמש צדקה זהו ענין הקב"ה מוציא חמה מנרתקה. ועמ"ש בביאור ע"פ אחרי הוי" גבי בין עובד אלקים לאשר לא עבדו

Ou pode-se dizer que o sol de tsedacá é o significado de “o Santo, bendito seja Ele, tira o sol de sua bainha”. E veja o que está escrito na explicação do versículo “Depois de Havayá”, sobre “entre aquele que serve a D'us e aquele que não O serviu”

(ועיין מענין שמש צדקה ברבות משפטים פלי"א קמ"ט א' ויצא פס"ח וישלח פ"ח רות מ"ו ג' בפסוק ויען בועז קהלת ס"פ וזרח השמש וס"פ לך אכול בשמחה בגמ' [בגמרא] פ"ק [פרק קמא] דתענית ח' ב' פ"ק [פרק קמא] דנדרים ח' ב' פ"ק [פרק קמא] דע"ז [דעבודה זרה] ד"ד ע"א).

(E veja sobre o tema do sol de tsedacá em [Midrash] Rabbah: Mishpatim, seção 31 (149a); Vayetzei, seção 68; Vayishlach, seção 78; Ruth (46c), sobre o versículo “E Boaz respondeu”; Kohelet, ao final de “E o sol nasce” e ao final de “Vai, come com alegria”; na Guemará, primeiro capítulo de Taanis, 8b; primeiro capítulo de Nedarim, 8b; primeiro capítulo de Avodah Zarah, fólíio 4a.

זח"א [זהר חלק א] וירא צ"ח א' חיי קל"א א' ח"ב [חלק ב'] בשלח נ"ט סע"א [סוף עמוד א] ויקהל רי"א ב' ח"ג [חלק ג'] אמור פ"ח א' נשא קל"ב ב'):

Zohar, Parte I: Vayera, 98a; Chayei [Sarah], 131a; Parte II: Beshalach, final de 59a; Vayakhel, 211b; Parte III: Emor, 88a; Nasso, 132b).

44 (ד) וזהו ענין שהם וישפה שהם יוסף ובנימין. כי יוסף הוא המשכה מלמעלה למטה ובנימין הוא עליות מלמטה למעלה והיינו כענין ב' בחי' שמש הנ"ל.

(4) E este é o sentido de shoham e yashfeh, que são Yossef e Binyamin: pois Yossef representa a emanção de cima para baixo, e Binyamin, as elevações de baixo para cima; e isso corresponde aos dois níveis de “sol” mencionados acima.

וזהו כענין מיכאל וגבריאל. להיות כדין וכדין וזהו כדכד ב"פ [בי פעמים] כד אותיות דבשכמל"ו [דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שחרית וערבית.

E isso corresponde ao sentido de Michael e Gavriel: que seja “assim e assim”. E este é o sentido de kadkod: duas vezes as vinte e quatro letras de “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”, de manhã e à noite.

(ועיין מענין בנימין במא"א [במאורי אור] אות ב' סעיף ס"ב ומענין כדכד שם אות כ"ף ס"ל ובאות דל"ת סל"ג):

(E veja a respeito de Binyamin em Me'orei Or, letra beit, seção 62; e a respeito de kadkod, ali, letra kaf, seção 30, e letra dalet, seção 33.)

45 (ה) ואזי מבחי' ושעריך נש"ב [ני שערי בינה] יומשכו אבני אקדח לשון כקדוח אש הוא אהבה ברשפי אש.

(5) E então, do nível de “e teus portões”, os cinquenta portões de Biná (entendimento), serão atraídas “pedras de ekdach”, termo [derivado] de “como o fogo incendeia” (kekdo'ach): isto é, amor “em chamas de fogo”.

וכל גבולך שהם ל"ב נתיבות חכמה יהיה לאבני חפץ ע"ד ארץ חפץ ורב שלום אין רבים פחות משלשה.
“E todos os teus limites”, que são os trinta e dois caminhos de Chochmá (sabedoria), serão “pedras de desejo” (avnei chefet), à maneira de “uma terra desejável”. “E grande (rav) paz”: “‘muitos’ são pelo menos três.”

כי כדין וכדין זהו ב' בחי' מה שכל א' בפ"ע [בפני עצמו] היא שלום והתחברות עליון ותחתון.

Pois “assim e assim” são dois níveis, cada um dos quais, por si só, é paz e união entre o superior e o inferior.

אך קשר וחיבור ב' הבחי' יחד ע"ד עושה שלום בין מיכאל וגבריאל זהו בחי' ג'. ועמ"ש בפ"י שלום שלום לרחוק ולקרוב בד"ה וידעת היום:

Mas a ligação e união dos dois níveis, juntos, à maneira d'Aquele que “faz a paz” entre Michael e Gavriel, constitui o terceiro nível. E veja o que está escrito sobre o significado de “Paz, paz ao distante e ao próximo”, no discurso que começa com “E saberás neste dia”.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/reeh/6/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak